Lietas Nr. 11370008315
Lietas arhīva Nr. K07-0074-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2016.gada 28.jūnijā

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I. Zālīte,
piedaloties prokurorei D.Morevai,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Tiesa

konstatēja:

/pers. A/, iepriekš apsolot realizēt zagtu mantu, atbalstīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas saistīta ar iekļūšanu telpā.

2015.gada februāra mēneša sākumā persona, pret kuru izbeigts kriminālprocess daļā un /pers. A/ vienojās, ka persona, pret kuru izbeigts kriminālprocess daļā, nozags motorzāģi /pers. B/ un /pers. A/ to paņems realizēšanai. Īstenojot kopīgo noziedzīgo nodomu, persona, pret kuru kriminālprocess izbeigts daļā, 2015.gada 6.februārī ieradās /adrese/ un no garāžas slepus nozaga /pers. B/ piederošo motorzāģi "Husqvarna 236", 250 EUR vērtībā un aiznesa to prom, un ceļmalā paslēpa eglēs, par ko paziņoja /pers. A/. Savukārt /pers. A/, īstenojot kopīgo nodomu, ievērojot vienošanos, paņēma personas, pret kuru kriminālprocess izbeigts daļā, eglēs paslēpto no /pers. B/ nozagto motorzāģi, lai to pārdotu.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā un Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi. Cietušā /pers. B/ pieteikto morālo kaitējumu 50 EUR apmērā atzina pilnībā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokurori un apsūdzēto, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Pieņemot lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 499.pantā noteiktos pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas kritērijus, proti, apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzīst pilnībā, pilnībā atzīst cietušā pieteikto morālā kaitējuma apmēru, piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vainīgums ir pierādīts ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam celtajā apsūdzībā.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa konstatē visu subjektīvo un objektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā /pers. A/ darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un tās kvalificē pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmo daļu apsūdzētajam /pers. A/ ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija. Nosakot soda veidu, tiesa atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus. Turklāt sodam jābūt tādam, lai tas atbilstu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktajam soda mērķim, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi iztiesājamajā krimināllietā bijis septiņas reizes sodīts, uz sprieduma taisīšanas brīdi iztiesājamajā krimināllietā apsūdzētais tiesāts vēl vienu reizi - ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 1.decembra spriedumu (stājies spēkā 2015.gada 15.decembrī) pēc Krimināllikuma 323.panta pirmās daļas un 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 200 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem; sodāmība saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta noteikumiem nav dzēsta; sods nav izciests – neizciestā pamatsoda – piespiedu darba daļa ir 112,5 stundas, papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas neizciestā daļa – četri gadi pieci mēneši un 17 dienas. Apsūdzētais arī vairākas reizes administratīvi sodīts *(lietas 52.-54.,87.-93.lapa)*. No apsūdzētā /pers. A/ paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka strādā Rīgā, būvfirmā, mēneša ienākumi 600 -700 EUR, apgādībā divi nepilngadīgi bērni.

Apsūdzētais /pers. A/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu atzīts par smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies un nožēlo izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa konstatē to, ka noziedzīgais nodarījums saskaņā ar Krimināllikuma 27.pantu veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo izdarīts nedzēstas sodāmības laikā.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes. Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko noteic Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKK- 232).*

Ņemot vērā spriedumā iepriekš konstatētos soda veida ietekmējošos apstākļus, gūto priekšstatu par apsūdzētā personību, tai skaitā, apsūdzētā attieksmi – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums vērsts tikai pret īpašumu, kā arī izvērtējot prokurores viedokli par soda noteikšanu piespiedu darba soda veidā, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktais soda mērķis konkrētajā gadījumā ir sasniedzams ar sodu piespiedu darba veidā apsūdzētajam. Šāds sods apsūdzētajam /pers. A/ konkrētajā gadījumā būs taisnīgs, atbilstīgs un samērīgs, atbilstošs soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs (..) ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..) izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Nosakot sodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, un piespiedu darbs ir sabiedrībai būtiski lietderīgāks nekā brīvības atņemšanas sods, piespiedu darba izciešanas rezultātā konkrētajā gadījumā apsūdzētais tiks motivēts laboties.

Nosakot soda mēru apsūdzētajam, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam tiesa konstatē vienu atbildību mīkstinošu apstākli un vienu atbildību pastiprinošu apstākli. Piespiedu darbs atbilstoši Krimināllikuma 40.panta pirmajai daļai nosakāms no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Tiesas ieskatā apsūdzētajam /pers. A/ par Krimināllikuma 20.panta ceturtajā un 175.panta trešajā daļā izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms piespiedu darbs 80 stundu apmērā, samazinot prokurores prasīto soda mēru, jo tiesa konstatē atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētajam /pers. A/, ko nekonstatēja prokurore, kā arī ņem vērā apsūdzētā sadarbību, izvēloties vienkāršotāku procesu tiesā. Tāpat tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais atzina un apņēmās labprātīgi atlīdzināt cietušajam /pers. B/ viņa pieteikto morālo kaitējumu 50 EUR apmērā.

Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcijā mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka mantas konfiskācija nav piemērojama, jo šāds sods apsūdzētajam būtu pārāk bargs sods. Tiesas ieskatā soda mērķa sasniegšanai ir pilnīgi pietiekoši konkrētajā gadījumā piespiedu darba sodu noteikt bez mantas konfiskācijas. Mantas konfiskācijas piemērošanu neprasīja arī prokurore. Turklāt jāievēro, ka saskaņā ar Krimināllikuma 42.panta trešo daļu tiesa, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti norāda, kāda manta konfiscējama (..). Lietas materiālos nav ziņu par apsūdzētajam piederošu mantu, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

Izvērtējot citu Krimināllikuma 175.panta trešās daļas panta sankcijā paredzēto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka gan naudas sods, gan brīvības atņemšanas soda piemērošana nesasniegtu soda mērķi, tie ir neatbilstoši sodi apsūdzētā personībai un izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam.

Tā kā apsūdzētais /pers. A/ iztiesājamajā krimināllietā izdarīto noziedzīgo nodarījumu izdarījis pirms iepriekšējā sprieduma – Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 1.decembra sprieduma spēkā stāšanās, proti, pirms 2015.gada 15.decembra, tad galīgais sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, proti, ar šo spriedumu piespriestajam sodam daļēji pieskaitot ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 1.decembra spriedumu piespriesto sodu – piespiedu darbu uz 200 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu piespiedu darba soda izciešanas termiņā ieskaitāma izciestā piespiedu darba soda daļa 87,5 piespiedu darba stundas, savukārt papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas izciešanas termiņā ieskaitāma šī papildsoda izciestā daļa – seši mēneši un 13 dienas.

Pirmstiesas izmeklēšanā cietušais /pers. B/ pieteicis morālo kaitējumu 50 EUR apmērā *(lietas 15.lapa)*. Krimināllieta tiek iztiesāta bez cietušā /pers. B/ klātbūtnes tiesas sēdē. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 351.panta $(4)^1$ daļai kompensācijas pieteikumu izskata neatkarīgi no cietušā klātbūtnes.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmās daļas izpratnē cietušais /pers. B/ pieteicis morālo kaitējumu 50 EUR .

Ar morālo kaitējumu tiek saprastas fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai pret nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Krimināllikuma 352.pants noteic kritērijus kompensācijas apmēra noteikšanai – radīto mantisko zaudējuma apmēru, noziedzīga nodarījuma smagumu un raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus, darba spēju zudumu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, psihiskās traumas.

Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtā daļa noteic, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram (..). Tā kā apsūdzētais /pers. A/ pilnībā atzina, ka ar savām noziedzīgajām darbībām ir radījis cietušajam /pers. B/ morālu kaitējumu, pilnībā to cietušā pieteiktajā 50 EUR apmērā atzina, tad cietušā norādīto morālā kaitējuma apmēru tiesa nevērtē, jo par to lietā strīda nav. Tiesa respektē apsūdzētā /pers.

A/ labo gribu labprātīgi atlīdzināt cietušajam radīto morālo kaitējumu. Līdz ar to atbilstoši Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktam radītais morālais kaitējums par labu cietušajam piedzenams no apsūdzētā.

Drošības līdzeklis apsūdzētajam /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā nav piemērots. Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis apsūdzētajam /pers. A/ nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais /pers. A/ izvairīsies no sprieduma izpildes.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530. pantu, tiesa

nosprieda:

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā un Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit stundām).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgo sodu /pers. A/ noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piespriestajam sodam daļēji pieskaitot ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 1.decembra spriedumu piespriesto sodu un noteikt galīgo sodu piespiedu darbu uz 250 (divi simti piecdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem, soda termiņā ieskaitot izciesto piespiedu darba sodu 87,5 (astoņdesmit septiņas ar pusi stundas) un izciestā papildsoda daļu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu - 6 (sešus) mēnešus un 13 (trīspadsmit) dienas.

Drošības līdzekli /pers. A/ nepiemērot.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ morālo kaitējumu 50 EUR (piecdesmit *euro*) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums saņemams tiesas kancelejā 2016. gada 12.jūlijā.

Tiesnese I.Zālīte